

ANMELDELSER

Ikke i år, skat – bekendelser om manglende sexlyst efter fødsel

Af Mette Mathilde Skeel-Gjørting og Suzanne Skærbæk Pedersen
Turbine Forlaget
2013 1. udgave, 1. oplag
264 sider. Pris: 279 kr.

'Ikke i år, skat – bekendelser om manglende sexlyst efter fødsel' er skrevet af to journalister på baggrund af interviews med ti kvinder, der alle har oplevet at miste lysten til sex efter fødslen. Igennem deres historier får vi et indblik i deres parforhold før fødslen, graviditetens forløb, fødslen, og tiden efter. Om hvad det var, der gjorde, at sex var det sidste, de tænkte på, om hvordan de har forsøgt for at komme videre, og for nogles vedkommende, hvad der efterhånden ændrede sig og gjorde, at de igen fik lyst til deres mand. Der er fortællinger om pligtsex, dårlig samvittighed og ærlige snakke. Historierne er skrevet i et let og ofte underholdende sprog, og man kommer vidt omkring. Stilen er mere 'chick-lit' end faglitteratur, hvilket gør bogen letlæst, men også gør, at man ikke helt kommer i dybden med, hvorfor nogle kvinder mister lysten til sex i en længere periode og ligeså vigtigt, hvordan de genfinder lysten. Bogen afrundes med et kort kapitel baseret på et interview med Astrid Højgaard, overlæge på Sexologisk Klinik, Ålborg Universitetshospital. Her får man et kort indblik i mulige årsager til manglende sexlyst samt behandlingsmuligheder. Kapitlet er interessant, men fungerer mere som en appetitvækker end som egentligt fagstof. Bogen henvender sig særligt til kvinder, der selv har født, som

kender til manglende lyst, og som får gavn af at læse andre kvinders historie. Jeg kunne godt ønske mig nogle lidt fyldigere beretninger med et større fokus på, hvorfor lysten forsvinder og hvordan den genfindes. Samtidig er jeg meget begejstret for bogen, fordi den belyser et ellers tabubelagt område, og jeg er sikker på, at den er guld værd for de kvinder, der selv oplever at have mistet sexlysten efter en fødsel.

Anmelder Louise Davies Gravgaard, jordemoder

Childbirth And The Future Of Homo Sapiens

Af Michel Odent, MD.
Pinther & Martin 2013
160 sider

Bogen er en udforskning, af de langsigtede konsekvenser af den fødekultur, vi praktiserer i dag med stigende frekvenser af kejsersnit, s-drop, instrumentel forløsning, epiduralblokade og indvirkningerne af disse. Ikke kun på den vaginale fødsel og amning, men også virkninger, der rækker ud over, hvad vi umiddelbart ville forbinde hermed.

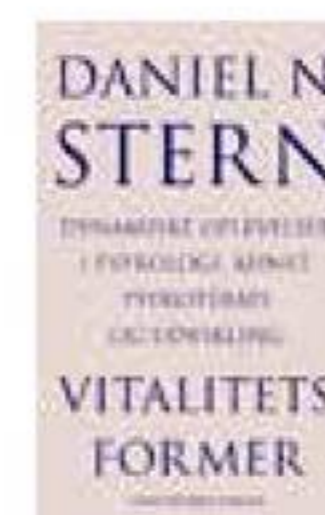
I indledningen præsenterer Odent et bredt og solidt udvalg af forskningsartikler som referenceramme for sine teser. Han er igennem hele bogen yderst veldokumenteret og udbygger hele tiden sin argumentation med nye referencer. Der er ikke noget at komme efter. Odent sætter os skakmat i diskussionen om de negative effekter af en medikaliseret fødselskultur. Odent argumenterer ihærdigt og sikkert igennem hele bogen for de langsigtede konsekvenser af den moderne fødselskultur og tegner

således et tydeligt billede af, at den øgede brug af kunstigt oxytocin samt det sterile kejsersnit mm. kan have sammenhænge til autisme, asberger og en lang række andre alvorlige og tidssvarende sundhedsproblematikker.

De første ti kapitler handler bla. om de forskningsretninger, som har været med til at vise, hvilken betydning fødslen og øjeblikkene post partum, kan have for individet. Det særlige ved bogværket er, at det interesserer sig for menneskeheden udvikling set i lyset af de forandringer, fødselskulturen igennem tiden har gennemgået. Dette perspektiverer klart og tydeligt de udfordringer, vi nu står overfor som jordemødre.

Det bedste er imidlertid, at den er funderet i optimisme og tillid til fødekroppens kraft og visdom. Bogens sidste halvdel, er da også en detaljeret beskrivelse af de fine men sarte fysiologiske mekanismer, der udfolder sig i kroppen, når de nødvendige præmisser herfor gives kvinden. Den kommer grundigt ind på de forskellige hjerneområders deltagelse i fødselsprocessen. Den redegør for hormonudskillelse, og den har et kapitel om, hvordan smerten er trådet ind i det fysiologiske responsystem. Her redegøres for, hvorfor man ikke kan bruge medicinsk smertelindring uden at forstyrre kaskaden af hormoner, med konsekvens for fødslen, som ved brug af s-drop må associeres til hyppigere brug af epiduralblokade, som igen kan lede til instrumentel forløsning samt udfordringer i etableringen af amningen. Bum, så er vi skakmat. Odent har brugt hele den første del af bogen på at vise os, hvordan menneskeheden adfærdsmønstre, fysiologi og patogene adaptive evne, påvirkes negativt, hvis man forstyrrer kvinden i fødslen og lige efter – med høj videnskabelig signifikans

Anmelder Tanja Snebang Kristensen, jordemoder

Vitalitetsformer. Dynamiske oplevelser i psykologi, kunst, psykoterapi og udvikling

Af Daniel N. Stern.
Hans Reitzels Forlag.
191 sider. Pris: 249,95 kr.

Med denne bog forsøger forfatteren at skabe opmærksomhed på et aspekt af menneskets oplevelsesverden, der ofte overses, nemlig oplevelsen af vitalitet. Psykologien og adfærdsvidenskaberne har ifølge forfatteren flere gange forsøgt at forstå vitalitetsformer – denne bog gør endnu et forsøg på det samme.

Bogen er en fagbog – og med rigelige fagtermer og specifikke eksempler som "labanotation" – et dansnotationssystem og metode til at markere de dynamiske former, der udtrykkes i dans, samt referencer til fænomenologien, er denne bog ikke mest egnet til godnat læsning – tværtimod kræves et opmærksomt (vital?) sind. Bogen er opdelt i tre dele. Indledningsvis introduceres begrebet dynamiske vitalitetsformer og baggrund, efterfølgende introduceres arousalsystemernes rolle, og der følges op med fine eksempler fra kunstens verden. Endeligt diskuteres de udviklingspsykologiske og kliniske implikationer. Afslutningsvis pointeres følgende: "Denne bog gør opmærksom på området af dynamiske vitalitetsformer. Den påviser, at der eksisterer et sådant område, og viser, at det adskiller sig fra emotionens, sansningens eller kognitionens område. Det er et selvstændigt område. Den anden opgave har været at beskrive omfanget af dette område af dynamiske vitalitetsformer i psykologi, kunst, psykoterapi, udvikling og neurovidenskab. Det er allestedsnærværende som en del af al oplevelse".

Læsning af bogen har givet anledning til refleksioner vedrørende vitalitet og dennes forskellige udtryk – jeg ønsker jer god læsning!

Anmeldt af Hanne S. Brøgger